

EL DOCUMENT DEL MES ÉS...

Núm. 32, juliol de 2014

Taula del total de vaixells entrats i sortits pel Port de Tarragona l'any 1914 classificats segons la seva nacionalitat.

NACIONES	BUQUES			TONELAJE POR BUQUES			VIAJES			TONELAJE POR VIAJES			CLASIFICACIÓN									
	Vapor	Vela	Sumas	Vapor	Vela	Sumas	Vapor	Vela	Sumas	Vapor	Vela	Sumas	Mercantes		De recreo		De guerra		SUMAS			
														Buques	Viajes	Buques	Viajes	Buques	Viajes	Buques	Viajes	
Alemania.....	4	1	5	3.649	135	3.784	5	2	7	4.147	270	4.417	5	7	»	»	»	»	»	»	5	7
Austria.....	2	»	2	3.681	»	3.681	2	»	2	3.681	»	3.681	2	2	»	»	»	»	»	»	2	2
Bélgica.....	4	»	4	4.085	»	4.085	9	»	9	9.064	»	9.064	4	9	»	»	»	»	»	»	4	9
Dinamarca.....	15	»	15	13.238	»	13.238	15	»	15	17.558	»	17.558	15	21	»	»	»	»	»	»	15	21
España.....	115	28	143	122.026	1.409	123.435	529	121	650	483.413	6.126	489.539	141	643	»	»	»	»	2	7	143	650
Francia.....	20	»	20	35.954	»	35.954	30	»	30	52.478	»	52.478	20	30	»	»	»	»	»	»	20	30
Grecia.....	10	»	10	17.044	»	17.044	11	»	11	18.516	»	18.516	10	11	»	»	»	»	»	»	10	11
Holanda.....	22	»	22	21.573	»	21.573	30	»	30	27.117	»	27.117	22	30	»	»	»	»	»	»	22	30
Inglaterra.....	20	»	20	26.121	»	26.121	32	»	32	36.769	»	36.769	20	32	»	»	»	»	»	»	20	32
Italia.....	18	6	24	17.766	986	18.752	45	9	54	37.390	1.699	38.859	24	54	»	»	»	»	»	»	24	54
Noruega.....	20	»	20	12.626	»	12.626	33	»	33	22.080	»	22.080	20	33	»	»	»	»	»	»	20	33
Rusia.....	8	»	8	8.435	»	8.435	11	»	11	12.247	»	12.247	8	11	»	»	»	»	»	»	8	11
Suecia.....	8	»	8	5.512	»	5.512	12	»	12	8.122	»	8.122	8	12	»	»	»	»	»	»	8	12
Uruguay.....	»	1	1	»	987	987	»	1	1	»	987	987	1	1	»	»	»	»	»	»	1	1
Totales..	266	36	302	361.710	3.517	365.227	764	133	897	732.582	8.852	741.434	300	896	»	»	»	»	2	7	302	903
RELACION CON 1913	+ 2	- 7	- 5	+ 98.826	- 1.015	+ 97.811	- 214	- 27	- 241	- 110.255	- 2.477	- 112.732	- 4	- 235	- 1	- 1	Igual	+ 1	- 5	- 235		

En el número de buques registrados, no figuran los de vela, nacionales ó extranjeros que en los dias de temporal hallan refugio en este puerto. Tampoco figura la salida y entrada de las numerosas barcas de pesca de la matrícula de Tarragona.

Dades del document

Arxiu del Port de Tarragona (APT). Biblioteca, reg. 5719. *Puerto de Tarragona. Estadística de los años 1909 a 1915*. Tarragona, 1916.

La Primera Guerra Mundial al Port de Tarragona

El mes passat iniciàvem una sèrie de tres documents dedicats a commemorar el Centenari de la Primera Guerra Mundial, un dels esdeveniments més singulars de la nostra història contemporània.

Tot i que Espanya es va declarar neutral en el conflicte, no podem oblidar que bona part de la contesa es va desenvolupar en el mar i, per tant, això afectà enormement el tràfic portuari i marítim.

De fet, quan esclatà la guerra el 28 de juliol, el pànic s'estengué i el comerç marítim es paralizà durant uns mesos. El bloqueig aliat eliminà del mapa els ports alemanys i austríacs, fet que comportà la desaparició d'algunes línies regulars. La proliferació de mines més la guerra submarina van convertir el tràfic marítim en un veritable esport de risc; els naviliers, però, saberen reaccionar cercant nous tràfics com el carbó de la Gran Bretanya, i també noves estratègies.

Al port de Tarragona malgrat l'existència de la guerra, entre 1910 i 1922 aproximadament, es pot dir que va ser una època de creixement, una etapa alcista marcada per la conjuntura econòmica derivada de la guerra, encara que amb factors negatius com el descontent social arran de la pujada dels preus i la manca de productes de primera necessitat, però també amb factors positius com la creació l'any 1918 d'una factoria naval, Astilleros de Tarragona, amb l'objectiu de construir vaixells comercials de fins a 2.500 tones.

El document

El document que presentem aquest mes és una taula resum del total de vaixells entrats i sortits pel Port de Tarragona l'any 1914, extreta de l'*Estadística de los años 1909 a 1915*, publicada a Tarragona l'any 1916. En el pròleg de l'obra s'apunta l'evolució pròspera i ascendent del Port de Tarragona interrompuda, però, per la Guerra Europea amb la il·lusió que el dia que acabi el conflicte "se restablezcan las corrientes lógicas del comercio normal en la paz, recobre nuestro Puerto su cifra de tráfico marítimo y prosiga la marcha ascendente que se notaba y que por modo tan manifiesto indica su importancia, en armonía con la extensión de la zona de España que por su situación geográfica está en relación natural con este Puerto".

En la taula podem observar el nombre de vaixells per nacionalitats, de vapor i de vela, aquests últims ja en franca davallada, el tonatge dels vaixells, el nombre de viatges, el tonatge per viatge i una classificació més de vaixells: mercants, d'esbarjo o de guerra, amb el nombre total de cadascun d'ells i els viatges fets durant l'any.

Dels 302 vaixells entrats, 300 son mercants i 2 de guerra que van efectuar 7 viatges en aquest any 1914.

L'última línia ens apunta la relació amb l'any anterior per poder-ne fer la comparativa; en aquest cas observem una davallada en el nombre de vaixells (5 menys) i sobretot en el nombre de viatges, 235 menys respecte a 1913, la qual cosa obeïa segurament a la recessió que hi va haver després de l'esclat del conflicte.

Les memòries portuàries

Esdevenen cabdals les memòries per a obtenir informació seriada d'una època concreta: relació de mercaderies entrades i sortides, moviment de vaixells, recaptació i balanços, obres executades, etc. però algunes d'elles son especialment interessants per la crònica que les acompanya, com és el cas de la memòria de l'any 1883, editada en temps de l'enginyer Saturnino Bellido, que aporta una breu història del Port de Tarragona des d'època romana o la del 1928 al 1931, la de 1947 i la de 1952, totes elles il·lustrades amb fotografies i plànols generals del port.

Per la gran quantitat d'informació que contenen son un material de consulta habitual a l'Arxiu del Port per totes aquelles persones interessades en l'estudi del Port de Tarragona des de diferents punts de vista: econòmic, enginyeria, arquitectura o història marítima.

La primera memòria editada per la Junta d'Obres del Port de Tarragona i que es conserva a l'Arxiu del Port és de l'any 1871.

A partir d'aquella data, el Port de Tarragona, complí escrupolosament amb la normativa de redactar i editar cada any la memòria anual, i a l'Arxiu del Port s'han conservat totes fins a l'actualitat, exceptuant els anys de la Guerra Civil, en què per motius obvis no s'arribaren a publicar.